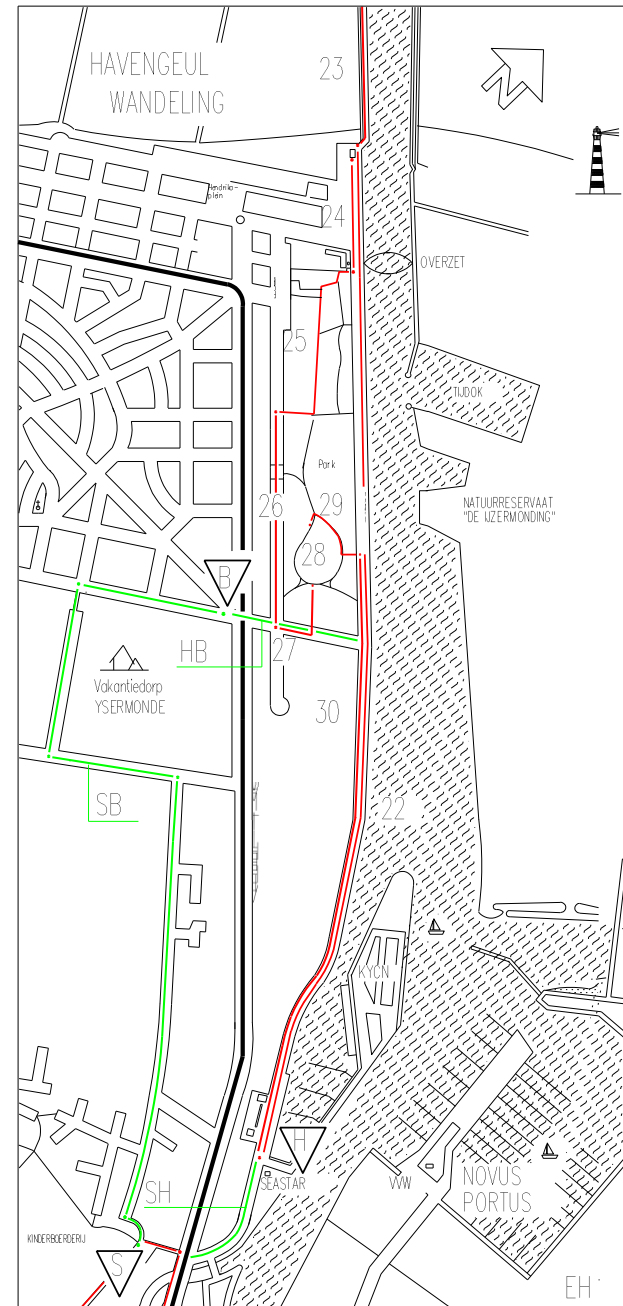


# HAVENGEUL WANDELING

7,1 Km

1999

Opnamen en samenstelling Etienne Heyde



## De IJzer

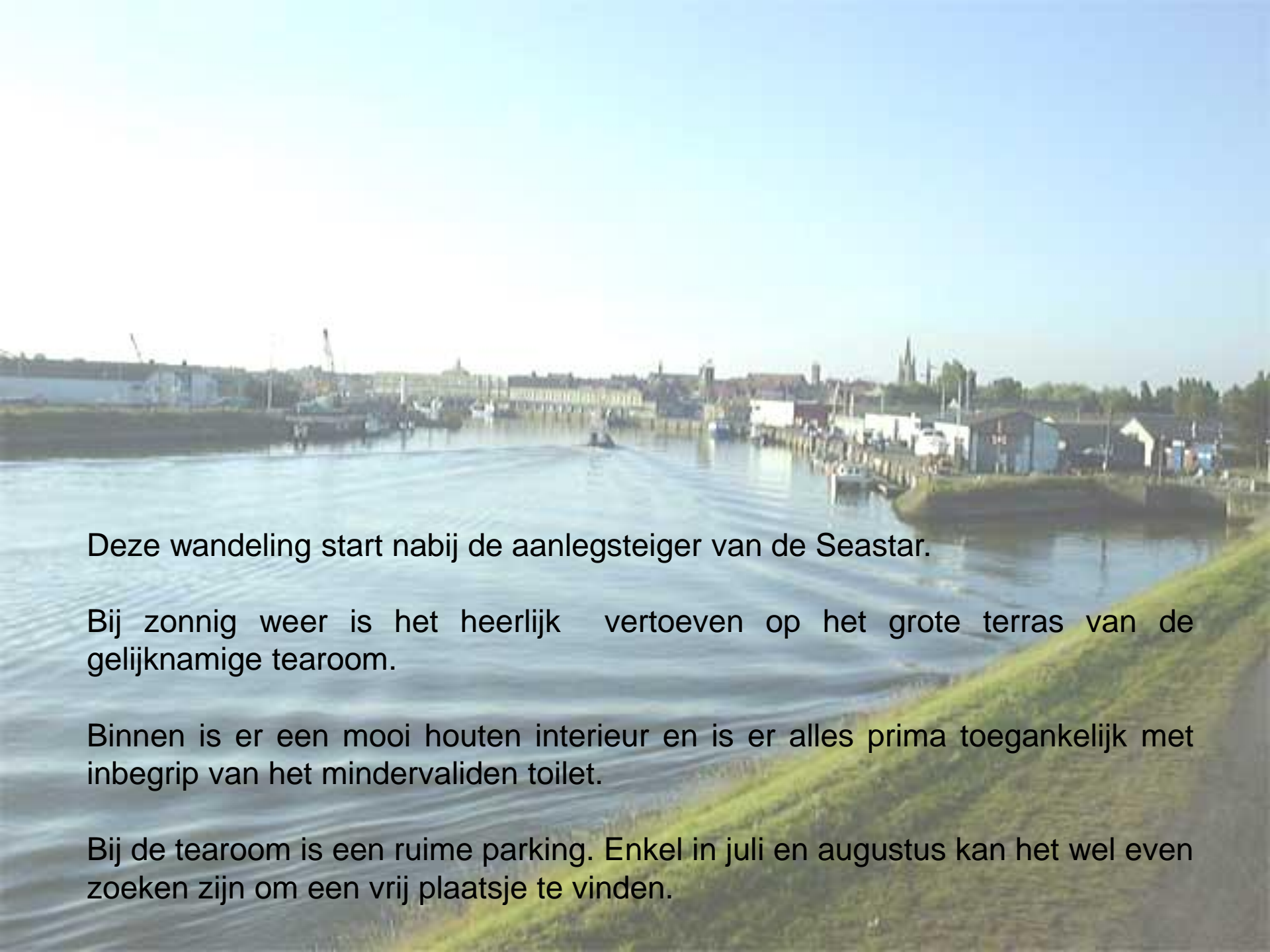
De IJzer,  
arm om het blote land  
aan de einder in melk vervloeiend,

aan zijn oevers de koninklijke dorpen  
met de harde sagen van gesneuveld vuur,  
tussen het IJzerriet slapen soldaten  
hun dodenslaap,  
posthume helden van verre vaderlanden,

door de mist van de IJzer  
stroomt de zon  
die het land flatteert met boter en brood,

bijna incognito in zijn hemelse eenzaamheid  
trekt door Veurne-Ambacht  
de stroom van de weiden.

Fernand Florizone



Deze wandeling start nabij de aanlegsteiger van de Seastar.

Bij zonnig weer is het heerlijk vertoeven op het grote terras van de gelijknamige tearoom.

Binnen is er een mooi houten interieur en is er alles prima toegankelijk met inbegrip van het mindervaliden toilet.

Bij de tearoom is een ruime parking. Enkel in juli en augustus kan het wel even zoeken zijn om een vrij plaatsje te vinden.





SEASTAR  
TERMINAL

SCHWEPPES  
Schweppes  
INDIAN TONIC

Appletise

Appletise

Appletise

Appletise





SEASTAR







Toeristisch treintje naar Nieuwpoort-Bad





De wandeling begint aan de voet van de lichtboei.

Dit is de Nieuwpoortbank lichtboei, zij dreef tot in het begin van de jaren negentig aan de zuidwestelijke rand van de Nieuwpoortbank en duidde aan dat de bank langs de westelijke kant van de boei moest gepasseerd worden om in bevaarbare wateren te blijven. Haar totale hoogte is maar liefst 17,8 meter en haar gewicht 10.000 kg. Met een ketting van 40 meter waaraan een steen van 2.750 kg werd zij ter plaats gehouden.







Je wandelt voorbij de tearoom in de richting van de zee. De wandeling volgt voor een groot gedeelte deze weg die even verder volledig verkeersvrij gemaakt is.


Het is de bedoeling om in de komende jaren deze wandelweg verder uit te bouwen tot een prachtige wandelboulevard.



Even voorbij de tearoom kan je rechts inslaan. Voor wie enkele mooie uitzichten en de restanten van de eerste vuurtoren niet wil missen, maken wij eerst een ommetje via de weg naar het schiereiland "de Kromme Hoek".

Van op die weg is er even verder in de bocht naar links, een prachtig zicht op de stad Nieuwpoort met op de voorgrond de vissershaven en vismijn.





De vlotkom links van ons was oorspronkelijk met de havengeul verbonden door een sluis. Deze werd door de Duitsers vernield in 1944.

Reeds in 1953 was de vlotkom een schuiloord voor pleziervaartuigen. Aan onze rechterkant zien we de grote jachthaven van Nieuwpoort. Het eerste gedeelte werd in gebruik genomen in 1969. Voor het tweede gedeelte werd in 1979 een insteekdok gebouwd dat de naam "Novus Portus" kreeg, de Latijnse plaatsnaam uit 1163 die later tot Nieuwpoort vervlaamst werd.

In totaal kunnen meer dan 2.000 jachten aanmeren in de Nieuwpoortse jachthavens.


Het meest linkse gebouw aan de overzijde van het water is het clubhuis van de "Vlaamse Vereniging voor Watersport".

De witte piramide was het vroegere dispatching centrum van Bloso.









Intussen ben je in het midden van het schiereiland ter hoogte van de achterzijde van het clubgebouw van de eerste Nieuwpoortse jachtclub, namelijk de Koninklijke Jachtclub Nieuwpoort.

Voor wie wil kan nog tot op het eindpunt van het schiereiland gaan. Deze weg is wel in minder goede staat.

Vanop dat eindpunt heb je rechts een zicht op het natuurreserveaat "de IJzermonding" en recht voor je een blik op oneindig tussen de staketsels door naar volle zee.











Yzermondig







VAN THUYNE





De onlangs blootgelegde fundamente van de middeleeuwse vuurtoren of "VIERBOETE" uit 1284. Het was een zeskantige 30 meter hoge bakstenen toren. Het bouwwerk werd in 1914 door de Belgische genie opgeblazen omdat het een te gemakkelijk richtpunt was voor de oprukkende Duitse artillerie.





Het clubhuis van de YCN





Wie naar de “Kromme hoek” is gewandeld komt terug naar de Havengeul. Je wandelt naar zee toe. Even verder aan de kuisbank bemerk je veel bedrijvigheid met betrekking tot het onderhoud van de vaartuigen. Nu worden die meestal uit het water gelicht met een kraan en op een stelling geplaatst.

Vroeger was men voor het onderhoud van het onderwaterschip afhankelijk van de getijden. Via een kuisbank, zoals je die even verder kan zien, liet men de boten bij hoogwater op de kuisbank varen. Dan was het wachten tot laagtij tot de boten bloot kwamen te liggen, om dan te beginnen met het onderhoud.











Baggerwerken





Baggerwerken









## NATUURRESERVAAT DE YSERMONDING

Dit reservaat van 26 ha heeft een grote verscheidenheid aan biotopen (kreeken en geulen, slikken en schorren, zoet- en zoutwatermilieu). Er komen specifieke vegetaties in voor, waardoor talrijke vogelsoorten er een al dan niet tijdelijke verblijfplaats hebben.

De slikken zijn de laagste delen. Zij vallen enkel droog bij laagwater. Ze hebben een schaarse vegetatie (engels slijkgras, zeekraal, zeeaster en schapentongetje). Het bodemleven is er enorm rijk. Per vierkante meter zijn er ca. 20.000 tot 30.000 levende organismen zoals wormen, slakken en kreeftachtigen.

De schorren daarentegen overstromen slechts bij stormvloed en hebben dan ook een dichte begroeiing (zeezoutgras, lamsoor, zeebiet en zeealsem).

De IJzermondig is een waar vogelparadijs. Er verblijven al dan niet tijdelijk een dertigtal vogelsoorten. Scholekster, de rosse grutto, de kemphaan, de bontbekplevier, de strandplevier en de bonte strandloper zijn regelmatige gasten.

Naargelang hun trekseizoen ziet men er ook de zilverpluvier, de steenlopers, de wulp en de drieteenzandloper.

Door de afbraak van de wat verder gelegen oude marinebasis en het afgraven van de opgehoogde terreinen zou men het reservaat met ongeveer 30 ha kunnen uitbreiden en hopen dat de zeehond ooit naar de IJzermondig terugkeert.





De kleuren van zeewier zijn overwegend groen.....





gemengd.....





of pairs





Natuurreservaat







Kuisbank bij hoog water

















N 64









Wave-carting

De Havengeul wordt veel gebruikt voor recreatie.





Wave-carting



Wave-carting





Wave-carting



Laag water























Dichter bij de zee gekomen, wandel je voorbij de gebouwtjes van de loodsdienst. De aanlegsteiger is er recht tegenover.



Bij de aanlegsteiger zie je de loods en de reddingsboten liggen.





Even verder is er een opleidingscentrum van Bloso. Tijdens de verlofperiodes kan men een opleiding in de kleinzeilerij volgen.









5B 577





Het clubhuis van de Seascout. Dit gebouw was het eerste clubhuis van de Jachtclub Nieuwpoort. Het werd door hen reeds in 1939 in gebruik genomen.

Aan de overzijde bemerk je de in 1954 gebouwde marinebasis met het tijdok en slipway. In 1976 verliet de marine Nieuwpoort. De mijnenvegers liggen nu aangemeerd in Zeebrugge. Zowel de slipway, het takelhuisje als de gebouwen zijn erg in verval. We hopen dat alles zo vlug mogelijk afgebroken wordt en de natuur terug vrij spel krijgt.

Op de achtergrond kan je de rode daken zien van de gebouwen van het "Kwartier Lombardsijde" in de volksmond "het militair kamp". Sinds de jaren dertig is er de School voor Luchtdoelartillerie gevestigd.

Deze eenheid organiseert jaarlijks de overbekende voettocht "de 4-daagse van de IJzer".





Verlaten slipway en loodsen



Marinebasis





Marinebasis



Marinebasis











Marinebasis tijdens de afbraak



Marinebasis tijdens de afbraak





EVIORUDE E

mars









Aan de voet van het appartementsgebouw staat een klein huisje. Het is het huisje van de overzetsdienst. De overzet wordt verzekerd van zonsopgang tot zonsondergang indien de weersomstandigheden het toelaten.







Zeehond op bezoek





Zeehond op bezoek









Aan de overzijde bereik je langs het strand Lombardsijde en kan je via de Vierboeteweg tot aan de voet van de vuurtoren.



Bunkers gelegen op de Marinebasis





















Deze in rood en wit gestreepte vuurtoren werd in 1949 in gebruik genomen. De vorige werd tijdens de oorlog (40-45) vernietigd. Hij is 28 meter hoog en het zwaailicht is 10 zeemijl ver zichtbaar (1 zeemijl is 1852 meter) .Het zwaailicht straalt om de 14 seconden twee rode flikkeringen.



















SEASTAR





Je maakt terug de oversteek van de IJzer en je volgt de Havengeul naar de parking van het Loodswezenplein.















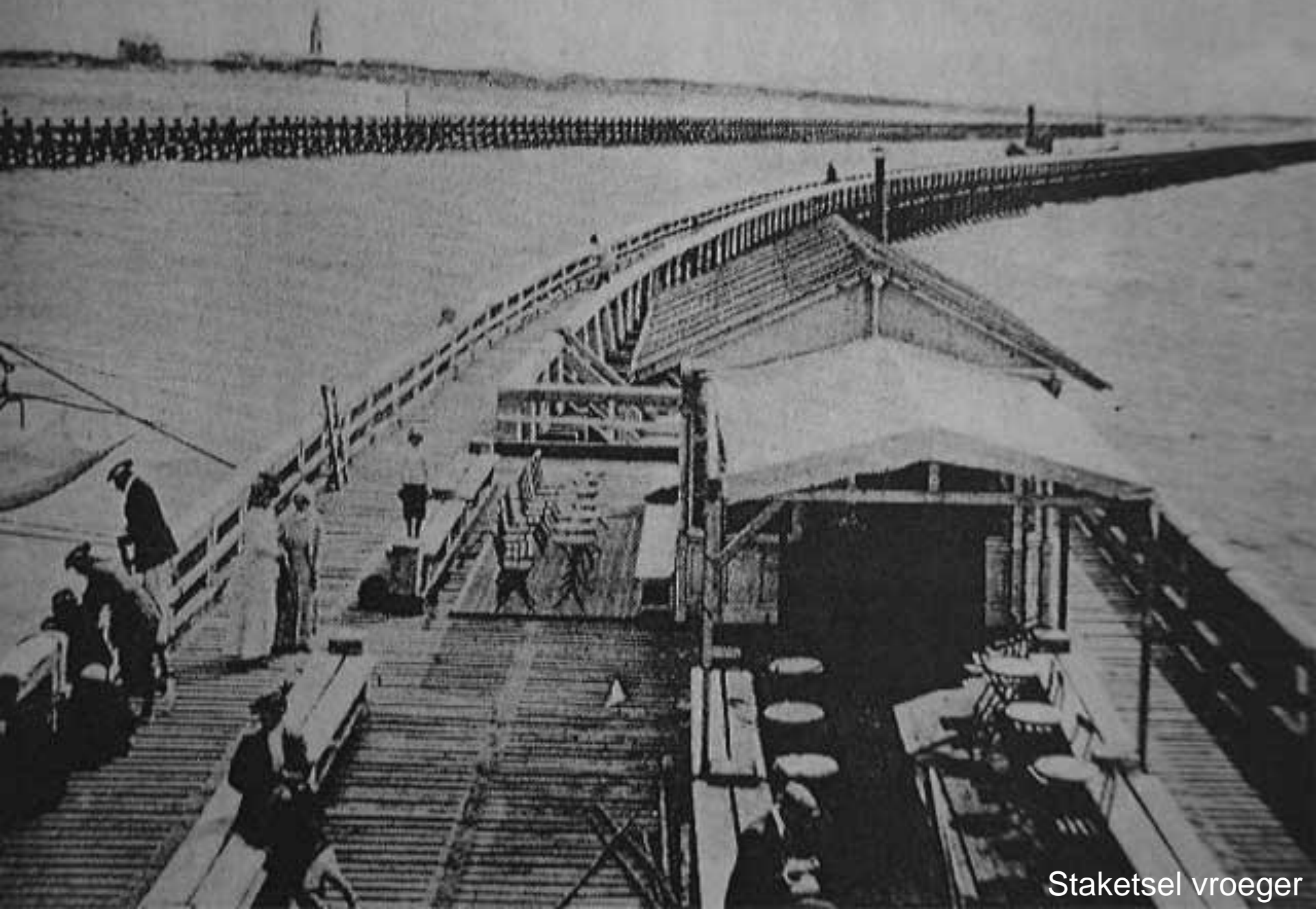
Het huidige loodswezengebouw dateert uit 1958. Sinds 1930 is er hier een observatiepost die permanent bemand is. Men regelt er het scheepsverkeer op zee en in de haven. De seinen boven op het gebouw dienen door ieder vaartuig strikt te worden opgevolgd.

De radiopeilantenne maakt samen met die van Zeebrugge en Heemstede deel uit van het radiobebakeningssysteem van de Schelde.

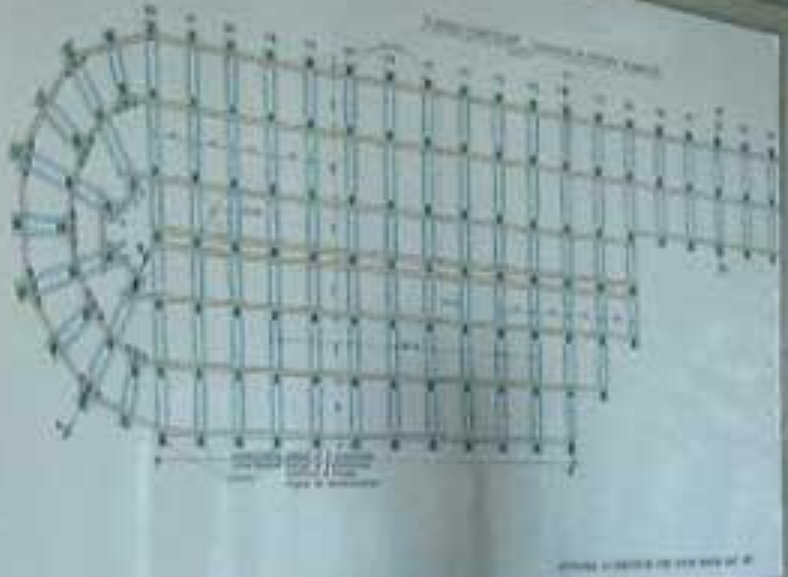
Zij dienen om de plaats van schepen te bepalen ter beveiliging van de toegang tot de Schelde.











Plannen voor vernieuwing









Werken aan het staketsel











Je wandelt nu verder het totaal vernieuwde staketsel op.

Het nut van een staketsel is een goede afbakening van de vaargeul en verzekert als stroombreker het veilig in- en uitvaren van de haven.

Dit Westerstaketsel heeft een lengte van 500 meter, het Oosterstaketsel aan de overzijde is nog 82 meter langer. De breedte tussen de twee havenhoofden is ongeveer 80 meter.

Hier kan je volop genieten van de gezonde zeelucht, het spel van de golven, het prachtig zicht over de stranden en het aanschouwen van de vele in- en uitvarende bootjes.

Tijdens de zomermaanden kan je zelfs een visnet neerlaten in de hoop, met wat geluk, huiswaarts te keren met wat zeeverse Nieuwpoortse vis.



























Wave-carting





















BERICHT  
18

Verhuur van visnetten













Zandzuiger























































Bewonder eens de wolken

















Zonsondergang



















Een nieuwe dag begint

Je wandelt terug langs de Havengeul tot aan het eerste appartementsblok.

Het gebouw Den Oever - Riverside is gebouwd op de plaats waar in het jaar 1986 nog de ruwbouw stond van een groots opgevat onthaal- en cultureel centrum.

Het beeldhouwwerk stelt een Blauwvoet voor en is gebeeldhouwd door Mr. Fernand Vanderplancke uit Oostduinkerke.

Je wandelt verder naar het park toe en neemt de eerste ingang juist voorbij het huisje van de overzet.

Dit park is gedeeltelijk in gebruik als sportterrein van het vakantiecentrum 'Floreal' en gedeeltelijk als wandelpark. In de volksmond is dit het "Keunepark" (een "keun" is dialect voor "konijn").

In dit park heb je de inplanting van de ideeëntuinen.







De vrouw aan het Wapen van  
Dordrecht van 1664-1665  
is het symbool van de  
vrijheid van de zeevarenden

“ Groet aan de Blauwvoet Symbool van Vrijheid”  
“ Behoed de zeevarenden van onheil”







Uitvaren voor wedstrijd









Onderweg naar het park



















A photograph of a path in a forest. The path is covered with fallen yellow and brown leaves. The trees are tall and thin, with green foliage in the background. The lighting is bright, suggesting a sunny day.

Nu ben je te midden van de sportaccommodatie van het vakantiecentrum "Floreal" met rechts van je een minigolfterrein en links tennisvelden.

Je wandelt tot op het einde van het minigolfterrein, dan naar rechts en komt zo op de Dienstweg-Havengeul en slaat die links in. Even verder kom je voorbij een visrestaurant met de toepasselijke naam "De Kotter", de naam van een soort vissersvaartuig.

Wat verder heb je de vakantiewoningen van het domein "de Vierbarke".

De weg welke je momenteel bewandelt was vroeger een spoorwegbedding. Tot in 1952 was er langs hier treinreizigersvervoer tot op de badplaats. Het terminusstation Nieuwpoort-Bad was het dichtst bij zee gelegen treinstation van België.

Uiteindelijk kom je uit op de Louisweg en volg je die in de richting van de havengeul tot de ingang van het park.









Minigolf Floreal



Park





Vakantiewoningen "de Vierbarke"

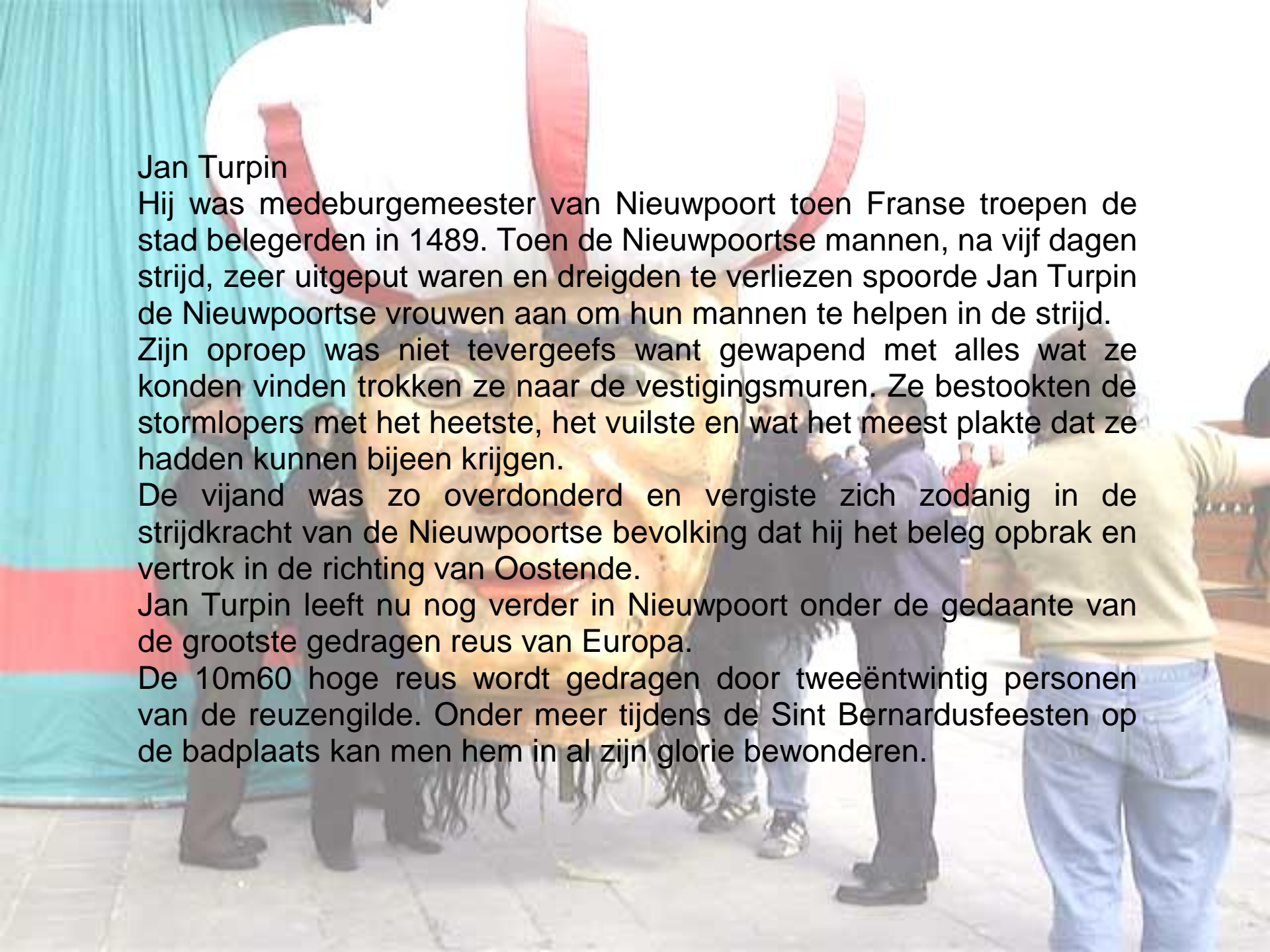


Vakantiewoningen "de Vierbarke"





Dienstweg Havengeul



## Jan Turpin

Hij was medeburgemeester van Nieuwpoort toen Franse troepen de stad belegerden in 1489. Toen de Nieuwpoortse mannen, na vijf dagen strijd, zeer uitgeput waren en dreigden te verliezen spoorde Jan Turpin de Nieuwpoortse vrouwen aan om hun mannen te helpen in de strijd.

Zijn oproep was niet tevergeefs want gewapend met alles wat ze konden vinden trokken ze naar de vestigingsmuren. Ze bestookten de stormlopers met het heetste, het vuilste en wat het meest plakte dat ze hadden kunnen bijeen krijgen.

De vijand was zo overdonderd en vergiste zich zodanig in de strijdkracht van de Nieuwpoortse bevolking dat hij het beleg opbrak en vertrok in de richting van Oostende.

Jan Turpin leeft nu nog verder in Nieuwpoort onder de gedaante van de grootste gedragen reus van Europa.

De 10m60 hoge reus wordt gedragen door tweeëntwintig personen van de reuzengilde. Onder meer tijdens de Sint Bernardusfeesten op de badplaats kan men hem in al zijn glorie bewonderen.





Op het kruispunt met de Louisweg zie je rechts een groot gebouw.  
Het grote horecagebouw op de hoek met de Albert I laan is genoemd naar een vroegere burgemeester van Nieuwpoort "Jan Turpin".




Restaurant "Jan Turpin" gezien van op de Albert I-laan.





Reus "Jan Turpin"





Je wandelt terug via de Louisweg naar de havengeul.

Halfweg, volg je links de wandelweg die je naar de ideeëntuin brengt.

De ideeëntuin werd opengesteld in 1997.

Hier volg je de 18 verscheidene tuinen langs het uitgestippelde parcours.

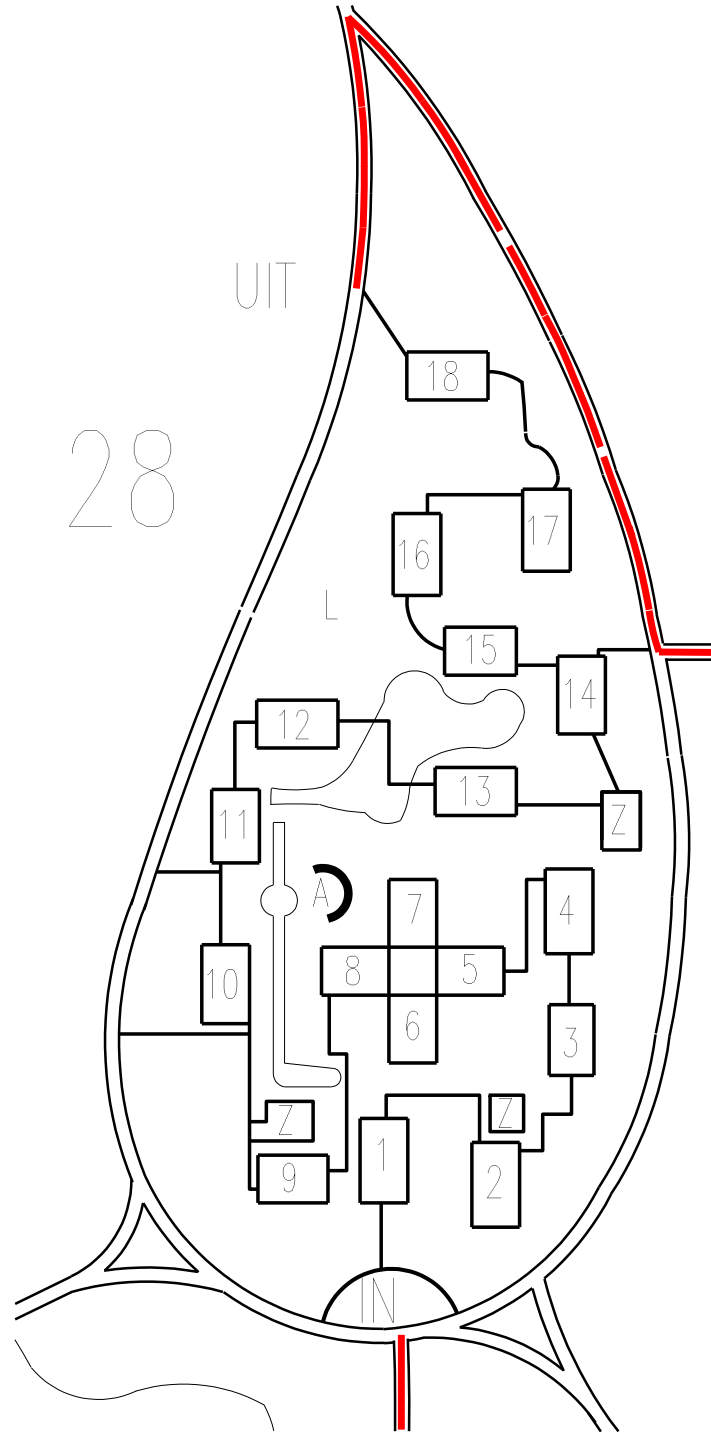






Park





## IDEEËNTUINEN

- 1 Modale tuin
  - 2 Vlondertuin
  - 3 Geschoren tuin
  - 4 Zomertuin
  - 5 Blauwe tuin
  - 6 Witte tuin
  - 7 Roze tuin
  - 8 Gele tuin
  - 9 Niveautuin
  - 10 Rozentuin
  - 11 Patiotuin
  - 12 Verhoogde tuin
  - 13 Japanse tuin
  - 14 Watertuin
  - 15 Symmetrische tuin
  - 16 Tuin in ontwikkeling
  - 17 Arbeidsarme tuin
  - 18 Schaduwtuin
- 
- A Amfitheater
  - L Ligweide
  - Z Zithoek



Ingang van de ideeëntuinen














































Bij de uitgang van de ideeëntuinen neem je de weg naar rechts tot aan het volgende kruispunt, hier nogmaals rechts en je wandelt terug richting havengeul met links van je de chalets van het Bloso-centrum.

Wanneer je het volgende pad naar links neemt kom je uit op de havengeul ter hoogte van de aanlegsteiger van het loodswezen.

Het park dat je zojuist komt te verlaten zal op 1 juli 2000 de naam "Prins Maurits (van Nassau)" krijgen ter gelegenheid van de onthulling van het standbeeld Prins Maurits.



Op 2 juli 1600 had hier namelijk aan beide oevers van de IJzer "De slag bij Nieuwpoort" plaats. De troepen van het Hollandse leger, "De Staatsen" onder leiding van Maurits van Nassau streden er tegen de manschappen van het Spaanse leger, "De Paapsen" onder bevel van Aartshertog Albrecht. De strijd werd beslecht in het voordeel van de Hollanders en heeft voor hen evenveel betekenis als de "Gulden sporenslag van 1302" voor de Vlamingen.





Open ruimte dicht in de buurt van de hoogbouw.







Loods en reddingsboten

Langs de havengeul wandel je terug naar ons vertrekpunt. Zo kom je even verder na de kruising met de Louisweg, voorbij een groot wit appartementsgebouw met de naam Nautilus.

Op deze plaats werd in 1922 een oesterpark aangelegd. De alhier gekweekte oesters werden aangebracht met Bretoense schepen. Tevens werden er in de periode tussen de twee wereldoorlogen hier en in de vlotkom mosselen geteeld.

Op de terugweg krijg je een prachtig zicht op de monding van de haven. In de late namiddag zie je de talrijke bootjes binnenvaren en terug aanmeren aan de aanlegsteigers in de jachthavens.

Rechts van je zie je de verdere uitbreiding van Nieuwpoort. Nieuwe luxueuze appartementsgebouwen verbinden bijna de badplaats met Nieuwpoort-Stad.

Aan de horizon bemerk je nog de moderne watertoren van Oostduinkerke. Hij is in gebruik genomen in 1969 en heeft een inhoud van 1.200.000 liter.

Nu nog even doorstappen en je bent terug op onze vertrekplaats.

De zoute zeelucht zal je wellicht doen verlangen naar een frisse pint bier of een andere versnapering.

Zoek een plaatsje op het terras van de tearoom "de Seastar" en geniet nog even na van deze prachtige en gezonde wandeling.







WEST-DIEP  
⇕  
SHIPCHANDLER

WEST DIEP









Sagestar

Classic  
28

Classic  
32

DESIGN	1988
L.O.A.	3.00 m
BEAM	2.25 m
DRAFT	1.70 m
Displacement	840 kg

WINDSTAR YACHTS  
MADE IN CANADA

LS C  
NORTH SAILS





ROVUS-PORTUS

Resten van scheepswerf





**HIER GEEN  
INDUSTRIE  
TERREIN**



Het ontwerpplan van 03/03/98 Gewestplan Veurne - Westhoek gaf deze grond een bestemming opslag van goederen. Wegens protest is deze bestemming gewijzigd.













Planten langs de wegberm















storms' marine agency





Parking mobilhomes












Tijdens deze wandeling, zie je niet alleen water, boten, lucht en toeristen, maar ook voel je meestal de soms krachtige tot stormachtige zeewind, riek je de jodium en waait het zand je in de ogen en in de kleren.





A large flock of white seagulls is gathered on a grassy dune overlooking the sea. The birds are in various poses, some standing, some walking, and some in flight. The background shows the ocean and a clear sky. The foreground is a paved area with cobblestones.

De taal der meeuwen.

In gedachten dwalen  
in de regen  
Mijn tijd is ruim  
en eentonig als de zee

De golven zijn niet speels genoeg  
om de zorgen weg te eppen  
't Is het gebaar van de meeuw  
die mij onttrekt aan de droefheid van de geest

Ik kan zijn schreeuw niet verstaan  
maar uit zijn vleugels slaat hij vreugde  
Dat ik mij geroepen voel  
even op het strand te gaan

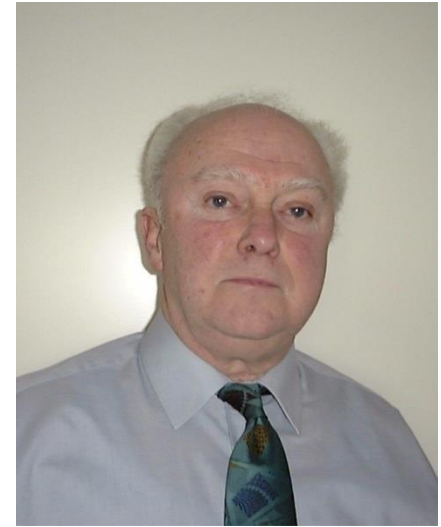
Ik zweef mee met de meeuwen zonder doel  
Tot ik in de donkergrijze lucht klaarte zie komen  
En weer de warmte van het leven voel.

Y.Dalle



Samenstelling

Foto's



**Etienne HEYDE**

1999